

Клас: 7.

Дата: 31 березня 2021 року

Урок № 53.

Тема: Любов Пономаренко «Гер переможений»: загальнолюдська ідея гуманізму й толерантності

Не дозволяй, щоб зло тебе перемогло,
але перемагай зло добром.

Римл. 12.21

В робочому зошиті написати дату, яка написана вище. Переписати тему повністю (вона написана вище після слова «тема»). З середини наступного рядка переписи епіграф (це слова із Біблії).

Тридцять перше березня

Класна робота

**Любов Пономаренко «Гер переможений»:
загальнолюдська ідея гуманізму й толерантності**

Не дозволяй, щоб зло тебе перемогло,
але перемагай зло добром.

Римл. 12.21

1. Мотивація навчальної діяльності.

«Кожен твір у мене – переплаканий, пережитий...», - Л. Пономаренко. Сьогодні ми познайомимося з новою постаттю в українській літературі: Любов Пономаренко. Збагнемо тематичне спрямування її творів, проаналізуємо новелу «Гер переможений» і з'ясуємо, як і чому треба ставитися до інших.

2. Новий матеріал.

Слово вчителя (прочитати біографічний матеріал, до зошита нічого не переписувати).

Любов Пономаренко народилася 25 травня 1955 року в с. Іванківцях Сріблянського району Чернігівської області. Ще в шкільні роки почала писати вірші. Була навіть на одній із літературних нарад обдарованих школярів у Києві. Після десятирічки навчалася на філологічному факультеті Ніжинського педагогічного інституту імені Миколи Гоголя. Працювала вчителем російської мови та літератури в школі, журналістом в газетах. Прожила чимало років без поезії. Щасливим випадком потрапила на семінар молодих літераторів.

І ось у видавництві Спілки письменників України 1984 року вийшла перша збірка повістей та оповідань авторки «Тільки світу», у 1999 р. – «Дерево облич», у 2005 р. – «Портрет жінки у профіль з рушницею». Журнал «Дніпро» першу ж велику добірку новел молодій авторки відзначив однією із своїх річних премій.

Нині – на творчій роботі, живе в місті Гребінка на Полтавщині.

Нову книгу повістей і оповідань «Дерево облич» сучасна українська письменниця Любов Пономаренко писала упродовж 15 років. Драматичні долі героїв – то різні періоди життєвих шляхів як самої письменниці, так і близьких їй людей – друзів, сусідів, знайомих. Майстер прози у цій збірці переплела реальне й незвичайне, що й дає право твердити: це книга про багатьох із тих, кого читачі разом із авторкою любили і люблять.

Точність, економічність слова: там, де іншому потрібно було б сотню слів, Л. Пономаренко обходиться кількома словами.

3. Аналіз твору «Гер переможений».

І. Словникова робота (переписати до зошита усі слова разом із визначенням).

Гер – німецьке звертання до чоловіка, те саме, що «пан».

Шнель – швидко.

Лейпциг – місто в Німеччині.

Гут – добре.

Кіндер – діти.

Фрау – звертання до жінки в Німеччині.

Перед тим, як ми перейдемо до аналізу тексту твору, пропонуємо прислухатись до поради письменниці і повторити терміни, які нам необхідні для успішного засвоєння теми уроку.

Гуманізм – ставлення до людини, пройняте турботою про її благо, повагою до її гідності. Синонім – людяність.

Толерантність – поблажливий, терпимий до чужих думок, поглядів, вірувань, до інших народів, культур. Синонім – людяність.

Іншими словами, з огляду на тему уроку, твір, який ми будемо вивчати, має настрій людяності, любові до людини. І що дивно, у творі піде мова про людину і війну, про її наслідки в душі людини.

II. Асоціативний куц (усно дати відповідь на питання).

- ❖ Які асоціації у вас виникають, коли ви чуєте слово «війна»?
- ❖ З якими словами у вас асоціюється слово «полонений»?

Бесіда (усно дати відповідь на питання):

- ❖ Які стосунки були між українцями і полоненими?
- ❖ Що робили полонені німці в Україні? Як ставилися до своєї роботи?
- ❖ Чому полонені змінили своє ставлення до будівництва?
- ❖ Чому діти жорстоко ставилися до полонених?
- ❖ Чому полонених стали жаліти місцеві жителі?
- ❖ Що приносили жінки полоненим?
- ❖ Охарактеризуйте полоненого Фрідріха.
- ❖ Чому полонений німець вирішив посадити квіти?
- ❖ Як ви оцінюєте вчинок дітей, які знищили грядку? Чим можна пояснити їхню жорстокість?
- ❖ Чим займався Фрідріх, коли захворів? Чому жінки сплакували, роздивляючись його роботу?
- ❖ Що змусило німця накласти на себе руки?
- ❖ Що відчула героїня новели, побачивши квітку?
- ❖ Чому Фрідріх замурував фотокартку своїх дівчаток?
- ❖ Новела закінчується питанням. Що досягає автор таким художнім прийомом?
- ❖ Поясніть роль художньої деталі у новелі. Відповідаючи, посилайтесь на текст.
- ❖ Яка головна думка твору? Чи відповідає їй назва новели? Яку б свою назву ви могли запропонувати для твору?
- ❖ Що вразило дівчинку, яка сиділа на вікні?
- ❖ Які художню деталі вражають, підкреслюють головну думку твору? (Яскрава квітка нагідок і хрест, зв'язаний травинками; фотографія німецьких дівчаток у білих сукнях і білих черевиках; за півстоліття у будинку не тріснула жодна стіна, не струхла і не всохла підлога).
- ❖ Як ви розумієте закінчення твору?

4. Підсумки.

Любов Пономаренко зізнається, що їй в літературі подобається все, що несе дух новизни і відкриття. За словами письменниці, трагічні долі героїв – то різні періоди життя її самої або близьких: друзів, сусідів, знайомих. Кожен твір – і переплаканий, і пережитий. Головне для неї не образи і картини, а життя з його глибинами і широтами, як добром, так і злом. Отже, Л. Пономаренко своєю творчістю довела, що правильно обрала творче кредо: «Бачачи минуле і дивлячись у майбутнє, бути сучасним».

Поміркуйте над питанням: Чи можна вибачити ворога і в яких випадках? Відповідь обґрунтуйте і пов'яжіть із проаналізованою новелою «Гер переможений».

5. Д / з.

Знайти художні деталі у твору «Гер переможений» та поміркувати, які часові площини, поєднані у творі.